

Alkoholpolitisk handlingsplan for Porsgrunn kommune 2016-2020

Foto: Lars Iver Larsen

Alkoholloven setter rammene for hvordan alkoholpolitikken skal forvaltes. Innenfor disse rammene er kommunene tillagt et betydelig ansvar og en stor frihet til å utforme sin egen lokale alkoholpolitikk.

Bystyret vedtok den **08.09.16, sak 71/16**, retningslinjer for kommunens bevillingspolitikk for perioden 2016–2020.

Ved neste rullering bes Rådmannen ta kontakt med Skien og Bamble kommune med sikte på å utarbeide en felles alkoholpolitisk handlingsplan.

I dette heftet finner du retningslinjene, reaksjonsformer ved brudd på alkoholloven, samt kommunens reglement om åpningstider for salg -og skjenkesteder. I tillegg finner du utdrag fra sentrale forskrifter som gjelder gitte salgs- og skjenkebevillinger, herunder bevillingsgebyr og prikkbelastning. For øvrig vises det til alkoholloven med tilhørende forskrifter.

All tekst med **blå** skrift er hentet fra alkoholloven med forskrift og er ment som en veileder for leser.

Innhold

1	Hvorfor alkoholpolitisk handlingsplan – lovgrunnlaget	4
2	Overordnet målsetting med planen	5
3	Bevillingsperioden	6
4	Felles for salgs- og skjenkebevillinger	6
5	Behandling av søknader for salgsbevillinger	9
	A. Høringsinstanser	
	B. Kriterier ved vurdering av vandel	
	C. Retningslinjer	
	D. Kriterier ved vurdering av vareutvalg	
	E. Kriterier ved vurdering av lokalisering	
	F. Salgstidene	
	G. Vilkår	
6	Behandling av søknader om skjenkebevillinger	13
	A. Høringsinstanser	
	B. Kriterier ved vurdering av vandel	
	C. Retningslinjer	
	D. Kriterier ved vurdering av lokalisering/ulike driftskonsepter	
	E. Alkoholfrie soner	
	F. Skjenke- og åpningstider	
	G. Uteservering	
	H. Musikk utendørs	
	I. Russearrangement	
	J. Aldersgrensebestemmelser	
	K. Vilkår	
7	Internkontroll	18
8	Behandling av søknader om skjenkebevilling fra charterbåter	18
9	Overdragelse av virksomhet	19
10	Tak på antall bevillinger og ambulerende bevillinger	19
11	Retningslinjer for skjenkebevilling for en enkelt anledning	19
12	Kontrollvirksomheten	20
13	Inndragning av bevilling	21
14	Bevillingsgebyrer	24
15	Delegasjoner	24
16	Klageadgang	25

Alkoholpolitisk handlingsplan

KAP.1 LOVGRUNNLAGET

Alle kommuner er gjennom lov om omsetning av alkoholholdig drikk, § 1-7d, pålagt å ha en alkoholpolitisk handlingsplan. Departementet kan gi forskrifter om innholdet av kommunal alkoholpolitisk handlingsplan.

Planen skal bidra til å gi allmenn kunnskap om sentrale bestemmelser i alkoholloven, samt hvilke regler som gjelder spesifikt for Porsgrunn kommune.

Planen skal fortsatt revideres for planperioder på fire år. Skjer det vesentlige endringer i alkoholloven og/eller forskrifter i medhold av loven, kan det bli nødvendig å vurdere endringer i planperioden.

Alkohol er det rusmiddelet som forårsaker størst belastning både i et individuelt perspektiv og i et samfunnsperspektiv. De fleste skader og ulykker relatert til bruk av alkohol skjer ikke som følge av langvarig inntak, men som følge av brå alkoholpåvirkning og rus. Viser for øvrig til folkehelsemelding «Sammen om Porsgrunnshelsa» for Porsgrunn kommune av mars 2016.

Samtidig er bruk av alkohol sosialt akseptert i mange sammenhenger. Det er i dette skjæringspunktet alkoholpolitisk handlingsplan skal finne sin plass.

Porsgrunn kommune deltar sammen med Skien og Bamble i samarbeidsprosjektet «Ansvarlig alkoholhåndtering i Grenland». I dette arbeidet skal det legges til rette for at kommunene, i samarbeid med politi og næringsaktører, tar i bruk opplæring, samarbeid og kontroll for å unngå overskjenking, skjenking til mindreårige og redusert utelivsrelatert vold, og bidra til at øvrige deler av alkohollovgivningen etterleves.

«Bry deg- si nei til narkotika» er et av tiltakene som vil bli igangsatt i Grenland. Hovedmålet med dette tiltaket er å bidra til at færre begynner med narkotiske stoffer.

Kurs i «Ansvarlig vertskap» avholdes årlig i planperioden. Målet med kurset er bevisstgjøring og kompetanseheving for ansatte og ledere på skjenkesteder i forhold til deres rolle som vertskap for ansvarlig alkoholhåndtering.

Innholdsmessige endringer i denne alkoholpolitiske handlingsplanen vil bli kommentert i administrasjonens saksframlegg når saken framlegges til politisk behandling.

KAP. 2 OVERORDNET MÅLSETTINGER MED PLANEN

Alkohollovens § 1-1 Lovens formål:

Regulering av innførsel og omsetning av alkoholholdig drikk etter denne lov har som mål å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som et ledd i dette sikter loven på å begrense forbruk av alkoholholdige drikkevarer.

Salg og skjenking av alkoholholdige drikkevarer i kommunen bør skje på en betryggende måte innenfor gjeldende regelverk. Dette forutsetter et samarbeid mellom kommunen som bevillingsmyndighet og bevillingshaverne.

Kommunen vil tilrettelegge for et nært samarbeid mellom bransjen og bevillingsmyndigheten ved å opprettholde jevnlig møter for utveksling av informasjon, faglig oppdatering og erfaringer.

I likhet med alkohollovens formålsparagraf er den overordnede målsetting med planen i størst mulig grad å begrense de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. I planperioden ønsker kommunen å unngå at forbruket av alkoholholdige drikkevarer øker. Tiltak som direkte eller indirekte har betydning for å begrense alkoholbruket har høy prioritet, og særlig da med tanke på å forhindre overskjenking og skjenking av mindreårige.

Kommunen er opptatt av å hindre diskriminering og sikre tilgjengelighet for alle. Brudd på diskriminerings- og tilgjengelighetsloven skal ikke forekomme. Kravet i loven om universell utforming skal ivaretas.

Det skal være et felles ansvar mellom bevillingsmyndighet og bevillingshavere til å opprettholde et trygt uteliv i byen og at alkoholomsetningen finner sted i samsvar med gjeldende lovverk og kommunale vedtak. Kommunen skal som bevillingsmyndighet forvalte alkoholloven på en rett måte og i samsvar med lovens formålsparagraf, den alkoholpolitiske handlingsplanen og eventuelt andre sentrale og lokale retningslinjer og forskrifter.

Det er et mål for kommunen å ha seriøse, gode og varierte møteplasser for befolkningen i byens restauranter, puber og spisesteder. Det legges vekt på å utforme retningslinjer som er forutsigbare for bransjen, at de forplikter både kommunen og bransjen, og at de fører til likebehandling. Det skal legges vekt på å hindre økonomisk kriminalitet slik at kommunen kan bidra til å forebygge og begrense en uheldig utvikling i bransjen og at dette vil være et viktig virkemiddel for å skape rettferdige konkurranseforhold.

Den som søker om å få bevilling skal oppleve at kommunens saksbehandling er i samsvar med forvaltningslovens regler for god, rask og korrekt saksbehandling.

KAP. 3 BEVILLINGSPERIODEN

Bevillingsperioden for salg og skjenking av alkoholholdige drikkevarer skal i Porsgrunn kommune være 4 år jfr. hovedregelen i alkohollovens § 1-6, 2.ledd.

Bevillingsperioden gjelder fra 30.09.2016-30.09.2020.

Enkeltsøknader som behandles i bevillingsperioden gis bevilling for en periode som varer frem til ny bevillingsperiode begynner.

§ 1-3 Definisjon av alkoholholdig drikk

Alkoholholdig drikk brukes som fellesbetegnelse på drikker som inneholder mer enn 2,5 volumprosent alkohol, likevel slik at aldersgrensebestemmelsen i alkohollovens § 1-5 også får anvendelse på drikk mellom 0,7 og 2,5 volumprosent alkohol.

Med brennevin forstås drikk som inneholder tilvirket alkohol ublandet eller i blanding med andre produkter. Enhver drikk som inneholder 22 volumprosent alkohol eller mer, regnes som brennevin.

Alkoholfri drikk:

Drikk som inneholder under 0,7 volumprosent alkohol

Alkoholsvak drikk:

Drikk som inneholder mellom 0,7 og 2,5 volumprosent alkohol

Alkoholholdig drikk:

- **Gruppe 1:**

Drikk som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol.

- **Gruppe 2:**

Drikk som inneholder over 4,7 og mindre enn 22 volumprosent alkohol.

- **Gruppe 3:**

Drikk som inneholder mellom 22 og 60 volumprosent alkohol

KAP.4 FELLES FOR SALGS – OG SKJENKEBEVILLINGER

§1-7 c) Styrer og stedfortreder

*Det skal oppnevnes en styrer og en stedfortreder for en bevilling. Bare personer som har **det daglige ansvaret** for salget eller skjenkingen kan oppnevnes som styrer. Styreren må være over 20 år og ha uklanderligandel.*

Styreren har ansvaret for den faktiske utøvelsen av bevillingen, og skal sørge for at virksomheten er slik organisert at det ikke skjer brudd på alkohollovgivningen i forbindelse med skjenkingen eller salget. Dette innebærer at styreren har ansvaret for at de ansatte har nødvendig kunnskap om regelverk, og at de overholder dette, for eksempel at det ikke skjenkes til åpenbart påvirkede personer eller mindreårige.

Under styrers fravær påhviler styrers ansvar og plikter stedfortreder.

Styrer og stedfortreder må ha dokumentert kunnskap om alkoholloven og bestemmelser gitt i medhold av denne. (jfr. alkoholforskriftens § 5–1 om kunnskapsprøve)

Bevillingshaver må straks søke om godkjenning av ny styrer og/eller stedfortreder hvis denne personen f.eks. slutter.

Kunnskapsprøver

Styrer og stedfortreder må ha dokumentert kunnskap om alkoholloven og bestemmelser gitt i medhold av den. Dette kravet er oppfylt ved bestått kunnskapsprøve.

Skjenkebevilling

Bestått prøve for skjenkebevilling skal dokumentere at kandidaten har kunnskaper om innholdet i bestemmelsene i alkohollovens kapittel 1, 4, 5, 7, 8 og 9 samt forskrifter gitt med hjemmel i disse kapitlene og at vedkommende har kjennskap til alkohollovens kapittel 2, 3, 6, og 10 samt forskrifter gitt i disse kapitlene.

Salgsbevilling

Bestått prøve for salgsbevilling skal dokumentere at kandidaten har kunnskaper om innholdet i bestemmelsene i alkohollovens kapittel 1, 3, 7, 8 og 9 samt hjemmel i disse kapitlene, og at vedkommende har kjennskap til alkohollovens kapittel 2, 4, 5, 6 og 10 samt forskrifter gitt med hjemmel i disse kapitlene.

Serveringsbevilling

*Serveringsstedets styrer må ha bestått kunnskapsprøve etter Forskrift om etablererprøve for styrer av serveringsstedet. **En skjenkebevilling kan ikke utøves før det er gitt en serveringsbevilling etter Serveringslovens § 3***

§1-5 Aldersgrense

Aldersgrense for salg og skjenking av brennevin er 20 år og 18 år for annen alkoholholdig drikk, inkludert lettøl og lettvin. Aldersgrense gjelder både for gjester/kunder og betjening.

Ansatte på salgs- og skjenkesteder har ved tvil om alder rett til å kreve legitimasjon.

§8-6 a) Forbud mot utdeling av alkoholholdig drikk i markedsføringsøyemed

Det er forbudt å dele ut alkoholholdig drikk til forbruker i markedsføringsøyemed.

§9-2 Reklameforbud

Reklame for alkoholholdig drikk er forbudt. Forbudet gjelder også reklame for andre varer med samme merke eller kjennetegn som alkoholholdig drikk. Slike varer må heller ikke inngå i reklame for andre varer eller tjenester.

Unntak fra forbudet fremkommer i alkoholforskriften §14-3 og hvor blant annet følgende punkter er gjeldende:

Punkt 9: Nøkterne ikke-produktspesifikke faktaopplysninger om at alkoholholdig drikk inngår i mat- og drikkepakke ved skjenkested eller at opplevelser knyttet til slik drikk inngår i reisearrangement. Det kan ikke vises bilder eller illustrasjoner av alkoholholdig drikk.

Punkt 12: På salgs- og skjenkesteder: Nøkterne produktspesifikke faktaopplysninger om de alkoholholdige drikkene som omsettes på stedet. Det kan gis opplysninger om pris, råvarer, tilvirkning, duft, smak, farge, serveringsmåte, oppbevaring og bruksområder, samt vises bilder av produktene på nøytral bakgrunn. Produktspesifikt informasjonsmateriell i form av produktkataloger, brosjyrer eller lignende, er ikke tillatt. Opplysningene om den alkoholholdige drikken må ikke fremheve drikken i forhold til andre produkter som omsettes på stedet. På salgssteder må opplysningene plasseres i nær fysisk tilknytning til produktene. Skjenkesteder kan i menyen informere om hvilke alkoholholdige drikker som passer til de matrettene som serveres på stedet, dersom det også oppgis alkoholfrie alternativer.

Punkt 13: På hjemmesidene til salgs- og skjenkesteder: Nøkterne produktspesifikke faktaopplysninger om de alkoholholdige drikkene som omsettes på stedet, dersom det er en del av en fullstendig oversikt over produktene som omsettes på stedet. Det kan gis opplysninger om pris, råvarer, tilvirkning, duft, smak, farge, serveringsmåte, oppbevaring og bruksområder, samt vises bilder av produktene på nøytral bakgrunn. Opplysningene om den alkoholholdige drikken må ikke fremheve drikken i forhold til andre produkter som omsettes på stedet. Skjenkestedet kan i menyen informere om hvilke alkoholholdige drikker som passer til de matrettene som serveres på stedet, dersom det også oppgis alkoholfrie alternativer.

§8-11 Forbud mot salg og skjenking av rusmiddelpåvirkede personer

Det er forbudt å selge eller skjenke alkoholholdig drikk til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller skjenke alkoholholdig drikk på en slik måte at vedkommende må antas å bli åpenbart påvirket.

Forbud mot bruk av alkoholholdig drikk som gevinst eller premie

Det er forbudt å auksjonere bort eller bruke alkoholholdig drikk som gevinst eller premie, eller la dette skje.

KAP.5 BEHANDLING AV SØKNADER FOR SALGSBEVILLINGER

A. Høringsinstanser

I Porsgrunn kommune skal det ved søknad om salgsbevilling, innhentes uttalelser fra politiet og NAV Sosial, samt skatte- og avgiftsmyndighetene jfr. alkoholloven §1-7.

Gjelder det oppstart av helt ny virksomhet, kan det også foretas en miljøvurdering. Miljørettet Helsevern i Grenland kan bes om å uttale seg til søknaden. I tillegg kan også bygningsmyndighetene, brann- og feiervesenet, mattilsynet samt arbeidstilsynet uttale seg til søknaden.

B. Kriterier ved vurdering av vandel

Alkoholovens § 1-7a Kommunens skjønnsutøvelse ved behandling av søknad om salgs- eller skjenkebevilling:

Ved vurdering av om bevilling bør gis, kan kommunen blant annet legge vekt på antallet salgs- og skjenkesteder, stedets karakter, beliggenhet, målgruppe, trafikk- og ordensmessige forhold, næringspolitiske hensyn og hensynet til lokalmiljøet for øvrig.

Det kan også legges vekt på om bevillingssøker og person som er nevnt i § 1-7b første ledd er egnet til å ha salgs- eller skjenkebevilling.

Alkoholovens § 1-7b Krav til bevillingshaver og andre personer:

Bevillingshaver og personer som har vesentlig innflytelse på virksomheten, må ha utvist uklanderlig vandel i forhold til alkohollovgivningen og bestemmelser i annen lovgivning som har sammenheng med alkoholovens formål, samt skatte- og avgifts- og regnskapslovgivningen. Person som eier en vesentlig del av virksomheten eller av et selskap som driver virksomheten, som oppebærer en vesentlig del av dens avkastning eller som i kraft av sin stilling som leder har vesentlig innflytelse på den, vil alltid anses å ha vesentlig innflytelse på virksomheten.

I vurdering av om en person har vesentlig innflytelse på virksomheten, kan det også tas hensyn til personens nærstående innflytelse på virksomheten. Med nærstående menes

- 1) ektefelle eller person som vedkommende bor sammen med i ekteskapslignende forhold*
- 2) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje, samt søsken*
- 3) ektefelle til eller person som bor sammen med person som nevnt i nummer 2 i et ekteskapslignende forhold.*

Ved vurderingen av bevillingshavers og andre personers vandel etter første ledd kan det ikke tas hensyn til forhold som er eldre enn 10 år.

Særlig om salg (Alkoholforskriften §§3-2 og 3)

De ansatte skal påse at det ikke drikkes alkohol i salgslokalet. På salgssted for alkoholholdig drikk gruppe 1 skal slik drikk plasseres på en slik måte at den ikke kan forveksles med alkoholfri og alkoholsvak drikk.

Forbud mot omsetning med rabatt (Alkoholoven §8-12)

Det er forbudt for innehavere av salgsbevilling å gi spesielle rabatttilbud ved omsetning av alkoholholdig drikk

C. Retningslinjer

- Ved vurderingen av søknad om bevilling legger administrasjonen betydelig vekt på mottatte uttalelser fra våre høringsinstanser, særlig i forhold til vandel og om søker er egnet til å ha bevilling.
- Det er forholdene ved søketidspunktet som skal danne grunnlaget for om kravet til uklanderlig vandel i.h.t alkohollovens krav er oppfylt, og som skal danne grunnlaget for saksbehandlingen.
- Forpliktende avtale med skatte- og avgiftsmyndighetene som overholdes av bevillingshaver, regnes som om forholdet vedrørende innbetaling av skatter og avgifter er brakt i orden.

D. Kriterier ved vurdering av vareutvalg

Alkolloven § 3-8. Salgssteder som ikke kan gis bevilling, Departementet kan gi forskrifter om at visse typer salgssteder ikke skal kunne gis bevilling til salg av alkoholholdig drikk.

Merknader i forskrift av 11.des.97 Kap.5 Forbud mot å gi salgsbevilling for øl til visse typer virksomhet.

Det vil ikke bli gitt bevilling til bensinstasjoner og/eller kiosker, jfr Alkoholforskriften § 3-4:

Det kan ikke gis salgsbevilling for alkoholholdig drikk til bensinstasjon eller kiosk. Med «bensinstasjon» forstås utsalgssted som i det vesentlige selger bensin, olje og andre varer som er nødvendig for drift av eller vedlikehold av motorkjøretøyer og motorbåter. Med «kiosk» forstås utsalg som i det vesentlige selger kioskvarer.

E. Kriterier ved vurdering av lokalisering

Når kommunen mottar søknad om salgsbevilling fra forretning, vil kommunen alltid vurdere lokaliseringen av det nye salgsstedet.

Bevillingen gjelder for et bestemt lokale, der størrelsen på salglokalene skal oppgis.

F. Salgstidene

Salg av alkoholholdig drikk gruppe 1 (drikk som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol):

- Alminnelige hverdager til kl. 20:00
- Dager før søn- og helligdager til kl. 18:00
- Påske-, pinse-, jule- og nyttårsaften til kl. 16:00.

Merk: **Dagen før Kristihimmelfartsdag er unntatt, og regnes i denne sammenheng som alminnelig hverdag. Det samme gjelder for dagen før 1. og 17. mai, jfr. lov om 1. og 17. mai § 2.**

Gjeldende bestemmelser regulerer ikke klokkeslett for når på dagen salg av øl kan starte. Normaltidene i alkohollovens § 3-7, 1. ledd kommer da til anvendelse, hvor det står at øl kan selges fra kl. 08:00.

G. Vilkår

Alkoholovens § 3-2 åpner for at kommunen kan sette vilkår for bevillingen i samsvar med alminnelige forvaltningsrettslige regler. Forutsetningen for et lovlig vilkår er at det er begrunnet i alkoholpolitiske hensyn. Følgende vilkår gjelder for salgsbevillinger i Porsgrunn kommune:

- Alkoholholdig drikk i gruppe 1 skal ikke plasseres ved inngangsparti eller ved forretningens kasser.
- Det skal være klare skiller ved plassering av brus og rusbrus og lettøl og øl.
- Når virksomheten er i drift skal det til en hver tid foreligge dokumentasjon på at alle ansatte er registrert i arbeidstakerregisteret, har lovlige arbeidsavtaler samt at det er tegnet yrkesskadeforsikring for disse.
- Det skal foreligge et internkontrollsystem iht. alkoholforskriftens bestemmelser innen 3 måneder etter at bevillingen er gitt.
- Informasjonsmaterieell for alder, legitimasjon og salgstider for alkoholholdig drikk gruppe 1 skal plasseres godt synlig i salgslokalet og ved kasseapparater.

Ved salg over nett gjelder følgende vilkår:

- Ved salg av alkoholholdig drikk over nettet skal bevillingshaver ved utkjøring sørge for at kunden kvitterer for å ha mottatt varer og alkoholholdig drikk, samt tidspunkt for utleveringen. Alkoholholdig drikk skal ha en egen linje for kvittering.
- Ved tvil om alder, skal legitimasjon etterspørres og persondata noteres ned.
- Personer som er åpenbart påvirket av rusmidler får ikke utlevert alkohol.
- Kjøreliste som inneholder legitimasjonsopplysninger lagres i mappe som skal være lett tilgjengelig ved kontroll.

Salgsbevilling kan ikke tas i bruk før vilkår som er satt for tildeling av bevilling er imøtekommet.

Utøvelse av bevillingen

Alkoholovens § 3-9 Utøvelse av bevillingen:

Bevillingen skal utøves på en slik måte at de vilkår som er nevnt i bevillingsvedtaket, i denne lov og i bestemmelser gitt i medhold av denne, til enhver tid er oppfylt, og for øvrig på en forsvarlig måte.

Bevillingshaver plikter uten ugrunnet opphold å melde fra til kommunen om endringer ved den gitte bevilling.

Foto: Kate Tverberg Nerland

Skjenking

Med skjenking forstås salg for drikking på stedet. Som skjenking regnes det også når bevillingshaver vet om at det drikkes i deler av hans hus som han har rådighet over, eller på andre steder i hans besittelse, eller på husets nærmeste tilliggelser.

Særlig om skjenking

Personer som er åpenbart beruset av rusmidler må ikke gis adgang til skjenkestedet. Dersom en person som er åpenbart påvirket av rusmidler befinner seg på skjenkestedet, har bevillingshaver plikt til å sørge for at vedkommende forlater stedet. Bevillingshaver har plikt til å sørge for at personer som trenger det, får nødvendig bistand.

Det må ikke skjenkes alkoholholdig drikk til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller skjenkes på en slik måte at vedkommende må antas å bli åpenbart påvirket. Sitter flere personer sammen og en eller flere av dem er åpenbart påvirket av rusmidler, må det ikke serveres alkoholholdig drikk til noen av dem før den eller de påvirkede er fjernet.

Det må påses at personer som ikke fyller aldersgrensekravene i alkoholovens § 1-5 ikke drikker alkohol som skjenkes andre gjester.

Det må påses at gjestene ikke nyter medbrakt alkoholholdig drikk, eller medtar alkoholholdig drikk når det forlater skjenkestedet.

Brennevin kan bare skjenkes i mengder á 2 og 4 cl. Det gjelder ikke for servering av cocktails.

Den som har bevilling for skjenking av alkoholholdig drikk, plikter også å føre et rimelig utvalg av alkoholfrie og/eller alkoholsvake drikker, og som må regnes som en naturlig erstatning for alkoholholdig drikk.

Alkoholfrie og alkoholsvake drikker skal oppføres på skjenkekart og andre prislister.

Når halvflasker er i handelen, plikter skjenkestedet å føre et rimelig utvalg av slike.

Alminnelig skjenkebevilling kan inkludere selvservering fra kjøleskap på hotellrom. Det må påses at alkoholholdig og alkoholsvak drikk ikke er tilgjengelig for mindreårige.

Opphør av konsum

Konsum av utskjenket alkoholholdig drikk må opphøre senest 30 minutter etter skjenketidens utløp. Bevillingshaver har ansvar for å sørge for at det ikke drikkes alkoholholdig drikk etter dette tidspunktet.

KAP.6 BEHANDLING AV SØKNADER OM SKJENKEBEVILLINGER

A Høringsinstanser

I Porsgrunn kommune skal det ved søknad om skjenkebevilling, innhentes uttalelser fra politiet og NAV Sosial, samt skatte- og avgiftsmyndighetene jfr. Alkohollovens §1-7.

Gjelder det oppstart av helt ny virksomhet, kan det også foretas en miljøvurdering. Miljørettet Helsevern i Grenland kan bes om å uttale seg til søknaden. I tillegg kan også bygningsmyndighetene, brann- og feiervesenet, mattilsynet samt arbeidstilsynet uttale seg til søknaden.

B Kriterier ved vurdering av vandel

Alkohollovens § 1-7a Kommunens skjønnsutøvelse ved behandling av søknad om salgs- eller skjenkebevilling:

Ved vurdering av om bevilling bør gis, kan kommunen blant annet legge vekt på antallet salgs- og skjenkesteder, stedets karakter, beliggenhet, målgruppe, trafikk- og ordensmessige forhold, næringspolitiske hensyn og hensynet til lokalmiljøet for øvrig.

Det kan også legges vekt på om bevillingssøker og person som er nevnt i § 1-7b første ledd er egnet til å ha salgs- eller skjenkebevilling.

Alkohollovens § 1-7b Krav til bevillingshaver og andre personer:

Bevillingshaver og personer som har vesentlig innflytelse på virksomheten, må ha utvist uklanderlig vandel i forhold til alkohollovgivningen og bestemmelser i annen lovgivning som har sammenheng med alkohollovens formål, samt skatte- og avgifts- og regnskapslovgivningen. Person som eier en vesentlig del av virksomheten eller av et selskap som driver virksomheten, som oppebærer en vesentlig del av dens avkastning eller som i kraft av sin stilling som leder har vesentlig innflytelse på den, vil alltid anes å ha vesentlig innflytelse på virksomheten.

I vurdering av om en person har vesentlig innflytelse på virksomheten, kan det også tas hensyn til personens nærstående innflytelse på virksomheten. Med nærstående menes

- 1) ektefelle eller person som vedkommende bor sammen med i ekteskaps lignende forhold*
- 2) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje, samt søsken*
- 3) ektefelle til eller person som bor sammen med person som nevnt i nummer 2 i et ekteskapslignende forhold.*

Ved vurderingen av bevillingshavers og andre personers vandel etter første ledd kan det ikke tas hensyn til forhold som er eldre enn 10 år.

C. Retningslinjer

- Dersom det foreligger negative uttalelser fra kommunens høringsinstanser som er av et slikt omfang at det kan stilles spørsmål om vandelskravet i alkohollovens § 1-7b ikke er oppfylt, eller om søkers egnethet jfr alkohollovens §1-7a, vil det ikke bli gitt skjenkebevilling.
- Det er forholdene på søketidspunktet som skal danne grunnlaget for om kravet til uklanderligandel i.h.t alkohollovens krav er oppfylt, og som skal danne grunnlaget for saksbehandlingen.
- Forpliktende avtale med skatte- og avgiftsmyndighetene som overholdes av bevillingshaver, regnes som om forholdet vedrørende innbetaling av skatter og avgifter er brakt i orden.
- Ved søknad om tildeling av skjenkebevilling skal det foreligge dokumentasjon på at alle ansatte er registrert i arbeidstakerregisteret og har lovlige arbeidskontrakter, samt at det er tegnet yrkesskadeforsikring for disse.
- Ved vurdering om etablering kan det tas hensyn til om det har vært gjentatte konkurser på bakgrunn av stedets beliggenhet.
- Det gis ikke skjenkebevilling til 1% - klubber.

D Kriterier ved vurdering av lokalisering/ulike driftskonsepter

Bevillingssøker skal legge frem en konseptbeskrivelse i søknaden, slik at det i bevillingsvedtaket kan beskrives hva slags type virksomhet man gir bevilling til.

Ved vurdering av søknader om bevilling, vil det bli lagt vekt på lokalenes beliggenhet, størrelse og egnethet, samt målgruppen for virksomheten. Det vil også bli tatt hensyn til lokalmiljøet og eventuell erfaring med tidligere driftsform, samt trafikale og/eller ordensmessige problemer.

I visse områder av kommunen er det ønskelig i størst mulig grad å unngå at nye skjenkesteder etableres, også i de tilfeller der matservering er en vesentlig del av konseptet.

Selv om kommunen ikke har tak på antall bevillinger, er et av målene med planen å begrense nyetableringer. Spesielt gjelder det skjenkesteder der alkoholholdig drikkevarer utgjør den vesentligste omsetningsvaren. Det vil si skjenkesteder som drives og markedsføres som puber, diskotek og restauranter med dans. Det er i og ved denne type virksomheter det som oftest oppstår voldsepisoder, ordensforstyrrelser og andre uønskede situasjoner.

Endringer i konseptet kan medføre bortfall av bevilling iht. alkohollovens § 4-2. Dette blir gjeldende når et skjenkested skifter karakter, f.eks. restaurant til pub, endringer i målgruppen og lignende.

E. Alkoholfrie soner

Det kan ikke påregnes at alminnelig skjenkebevilling blir gitt når det gjelder:

- Kiosker og gatekjøkken.
- Virksomheter som drives og markedsføres som noe annet enn serveringssted. (F. eks frisørsalong)
- Virksomheter som har stripping og lignende som en del av underholdningstilbudet.
- Idretts- og fritidsarrangementer for barn og unge under 18 år.
- Arrangement med tydelig familieprofil. Hvis det gjøres unntak skal arrangementet ha egne alkoholfrie soner. Bevillingshaver som serverer alkoholholdig drikke skal ha egne inngjerdede områder for denne serveringen, i god avstand til barneaktiviteter.
- Pub/Barer skal ikke ha anledning til egne stand på familiearrangementer.
- Serveringssteder i umiddelbar nærhet av skoler, barnehager
- Oppstart av virksomhet i typiske boligområder som inngår i sentrumsdelen av området.
- Til steder hvor handel med varer og tjenester foregår eller til serveringssteder i butikksentra. Unntak kan være gjenstand for vurdering for serveringsstedet med en beliggenhet og/eller åpningstid som fører til at driften er klart skilt fra butikkdriften.
- Idrettsanlegg og kulturanlegg: Unntak kan være gjenstand for vurdering for avskjermet område og bare i tilknytning til matservering.
- Konserter/Festivaler hvor det serveres alkoholholdig drikke skal i utgangspunktet ha aldersgrense 18 år. Administrasjonen vurderer søknaden i samarbeid med politiet om endelig aldersgrense/alkoholfrie soner. Konserter på kulturhus kommer ikke innunder ovennevnte bestemmelser, men forholder seg til den bevilling som er gitt.

F. Åpnings- og skjenketider

- Åpningstid fredag, lørdag og alle dager før helligdager til kl. 02.30. Skjenking av alkoholholdig drikk avsluttes seinest kl. 02.00.
- Åpningstid øvrige dager til kl. 02.00. Skjenking av alkoholholdig drikk avsluttes seinest kl. 01.30.
- Dag før 1. og 17. mai behandles på samme måte som dag før helligdag. De nye åpnings- og skjenketidene gjøres gjeldende fra 30.09.2016.

Skjenking av alkoholholdig drikke kan med henvisning til alkohollovens § 4-4 starte opp kl. 08.00 når det gjelder alkoholholdig drikke i gruppe 1 og 2.

Skjenking av alkoholholdig drikke i gruppe 3 kan ikke starte opp før kl. 13.00.

Gjeldende forskrift regulerer ikke klokkeslett for når på dagen et serveringssted kan åpne. Normaltidene i serveringsloven § 15, 1.ledd kommer da til anvendelse, hvor det står at serveringssted kan holde åpent fra kl. 06:00, men skjenking av alkoholholdig drikke kan skje fra kl. 08:00.

Virksomheter som ikke ligger i typiske sentrumsområder vil måtte påregne å få redusert åpnings- og skjenketidene noe. Ev slik begrensning vil bli konkretisert i den enkelte virksomhets bevillingsvedtak.

Åpnings- og skjenketidene vil kunne tas opp til ny behandling hvis det ikke blir likelydende vedtak om disse i Skien, Bamble og Porsgrunn.

G. Uteservering

Skjenkesteder kan skjenke de typer drikkevarer som bevillingen omfatter, også på utendørs skjenkeområde.

H. Musikk utendørs

Av hensyn til beboere nær restauranter og serveringssteder skal virksomhetens musikk utendørs opphøre seinest kl. 23.00 alle dager. Unntak kan bli vurdert i hvert enkelt tilfelle i forbindelse med spesielle arrangement. Arrangementene må som hovedregel være av en slik størrelse at de omfatter mer enn ett skjenkested. Vedtak avgjøres av administrasjonen i samråd med politiet og miljørettet helsevern. Det vises for øvrig til Politivedtektene for Porsgrunn kommune kap. I Alminnelig bestemmelser § 1, 2, samt kap. 2 Orden på offentlig sted § 3 og 4.

I. Russearrangement

Porsgrunn kommune ønsker at russefeiring skal foregå i trygge og sikre omgivelser.

Søknad om russearrangement avgjøres av administrasjonen i samarbeid med politiet. Det skal legges avgjørende vekt på politiets vurdering av arrangementet. Bevillingshavere som arrangerer russearrangement skal orientere politi og kommunen om dette når slike arrangement skal avholdes.

Russearrangementene skal være kun for de som selv er russ.

J. Aldersgrensebestemmelser

Alkoholovens § 1-5 Aldersgrense:

Salg, skjenking eller utlevering av brennevin må ikke skje til noen som er under 20 år.

Salg, skjenking eller utlevering av annen alkoholholdig drikk må ikke skje til noen som er under 18 år.

Følgende kriterier skal gjelde for Porsgrunn kommune:

1. Bevilling for alkoholholdig drikk i gruppe 1 og 2 gis til skjenkesteder med 18 års aldersgrense. Kafeer gis også bevilling for alkoholholdig drikk i gruppe 1 og 2.
2. Bevilling for alkoholholdig drikk i gr. 1, 2 og 3 gis til skjenkesteder med 20 års aldersgrense. Restauranter og sluttede selskaper gis også bevilling for alkoholholdig drikk i gr. 1, 2 og 3, men her settes det ingen aldersgrense.

K. Vilkår

For skjenkebevillinger i Porsgrunn kommune gjelder følgende vilkår:

- Det gis ikke skjenkebevilling til steder som kun har spill som sitt driftskonsept. Ovennevnte bestemmelse medfører at eks. bingolokaler ikke vil få innvilget skjenkebevilling.

- Registrering av ansettelsesforhold: Dokumentasjon på at alle ansatte er registrert i arbeidstakerregisteret og har lovlige arbeidskontrakter, samt at det er tegnet yrkesskadeforsikring for disse.
- Internkontrollsystem: Det skal foreligge et internkontrollsystem iht. alkoholforskriftens bestemmelser innen 3 måneder etter at bevillingen er gitt.
- Arbeidsantrekk: Alt personale skal bære skilt/arbeidsantrekk som klart skiller personalet fra gjestene.
- Arrangementer for ungdom under 18 år: I lokaler som har skjenkebevilling må det søkes om arrangementer som rettes inn mot ungdom under 18 år. Søknaden behandles og avgjøres administrativt.
- Ansatte skal ikke konsumere alkohol eller være påvirket av rusmidler i arbeidstiden
- Skjenkesteder kan skjenke de typer drikkevarer som bevillingen omfatter, også på utendørs skjenkeområde.

Skjenkebevilling kan ikke tas i bruk før vilkår som er satt for tildeling av bevilling er imøtekommet.

Utøvelse av bevillingen

Alkoholovens § 3-9 Utøvelse av bevillingen:

Bevillingen skal utøves på en slik måte at de vilkår som er nevnt i bevillingsvedtaket, i denne lov og i bestemmelser gitt i medhold av denne, til enhver tid er oppfylt, og for øvrig på en forsvarlig måte.

Bevillingshaver plikter uten ugrunnet opphold å melde fra til kommunen om endringer ved den gitte bevilling.

Overgang til sommer- og vintertid

Når klokken stilles ved overgangen til sommer- og vintertid oppstår spørsmålet om hvordan skjenketiden skal tilpasses den nye tiden. Utgangspunktet er at rett til skjenking følger realtiden, jfr at skjenketidsbestemmelsene angir et bestemt klokkeslett og ikke antall timer.

Ved overgang til sommertid stilles klokken frem fra kl. 02:00 til kl. 03:00. Skjenkesteder som i henhold til bevillingen har skjenke tid til kl. 02:00 eller senere, må stengeskjenkingen på det tidspunktet klokken stilles frem, dvs. kl. 02:00. Klokken er da 03:00 etter ny tid.

Ved overgang til vintertid stilles klokken tilbake fra kl. 03:00 til kl. 02:00. I henhold til maksimal tidene vil skjenketiden til alle skjenketider ha utløpt kl. 03.00 (når klokken blir 03.00 første gang den natten), og den utvides derfor ikke med en ekstra time.

KAP.7 Internkontroll

For å sikre at krav fastsatt i eller i medhold av alkoholoven overholdes, jf. alkoholoven § 1-1, skal innehavere av salgs- og skjenkebevillinger føre internkontroll med den virksomhet som drives i henhold til bevillingen, alkoholoven og bestemmelser fastsatt i medhold av alkoholoven.

Internkontroll betyr systematiske tiltak som skal sikre at virksomhetens aktiviteter planlegges, organiseres, utføres og vedlikeholdes i samsvar med krav fastsatt i bevillingen, alkoholoven og i bestemmelser fastsatt i medhold av alkoholoven.

Internkontrollen skal tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold og ha det omfang som er nødvendig for å overholde krav i bevillingen, alkoholoven og bestemmelser fastsatt i medhold av alkoholoven. Internkontrollen skal dokumenteres i den form og i det omfang som er nødvendig på bakgrunn av virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Dokumentasjonen skal til enhver tid være oppdatert og tilgjengelig for kontrollmyndigheten.

Internkontrollen innebærer at den/de ansvarlige for virksomheten skal

- 1. ha oversikt over krav i bevillingen, alkoholoven og bestemmelser fastsatt i medhold av alkoholoven som gjelder for virksomheten,*
- 2. sørge for at ansatte i virksomheten har tilstrekkelige kunnskaper og kompetanse til å overholde kravene til virksomheten, herunder kravene til internkontroll,*
- 3. ha oversikt over hvordan virksomheten er organisert og hvordan oppgaver og ansvar er fordelt,*
- 4. ha rutiner for å sikre overholdelse av krav i bevillingen, alkoholoven og bestemmelser fastsatt i medhold av alkoholoven som gjelder for virksomheten,*
- 5. ha rutiner for å forebygge, avdekke og rette opp avvik,*
- 6. foreta systematisk og regelmessig gjennomgang av internkontrollen.*

KAP.8 Behandling av søknader om skjenkebevilling fra charterbåter m.v.

Charterbåter må søke om bevilling i de kommuner der virksomheten drives fra.

Charterbåter kan skjenke til passasjerer om bord. Ved anløpssteder underveis må det ikke skjenkes til personer som ikke følger båten. Ved endestasjon må ingen skjenking foregå.

Charterbåter som er hjemmehørende i andre kommuner kan få tildelt bevilling i Porsgrunn kommune etter søknad.

Ovennevnte vilkår skal gå fram av bevillingsvedtaket.

De åpnings- og skjenketider som gjelder for serveringssteder gjelder også for charterbåter.

KAP 9. OVERDRAGELSE AV VIRKSOMHET

Gjeldende for både salgs- og skjenkebevillinger.

Alkoholovens § 1-10 Overdragelse

Bevillingen faller bort ved overdragelse av virksomheten. Det samme gjelder ved overdragelse av alle eller en dominerende andel av aksjene eller andelene i et selskap som eier slik virksomhet. Virksomheten kan likevel fortsette på den tidligere bevilling i inntil tre måneder, så fremt bevillingsmyndigheten er underrettet om dette og det søkes om ny bevilling uten ugrunnet opphold, og senest innen 30 dager, etter overdragelsen. Dersom søknad om ny bevilling ikke er endelig avgjort av kommunen innen tre måneder, kan kommunen gi tillatelse til at det drives videre på den tidligere bevilling i inntil ytterligere en måned. Alkoholholdig drikk som inngår i varebeholdningen, kan overdras sammen med virksomheten etter forskrifter gitt av departementet.

Vilkår

Kommunen vil kreve at det fremlegges kopi av den overdragelseskontrakt som er inngått mellom partene. Dette for å få dokumentasjon på at en reell overdragelse av virksomhet har funnet sted.

KAP. 10 TAK PÅ ANTALL BEVILLINGER OG AMBULERENDE SKJENKEBEVILLINGER

Det settes ikke tak på antall bevillinger i Porsgrunn kommune i denne bevillingsperioden.

Det opprettes ikke ambulerende bevillinger i denne bevillingsperioden.

Bevillinger til sluttede selskaper vil bli gitt som bevilling for en enkelt anledning til lukket arrangement (sluttet selskap).

KAP.11 RETNINGSLINJER FOR SKJENKEBEVILLING FOR EN ENKELT ANLEDNING

Skjenkebevilling for en enkelt anledning kan gis enten for åpent arrangement eller for lukket arrangement (sluttet selskap). Søkere som får bevilling for en enkelt anledning, må følge de åpnings- og skjenketider som gjelder for serveringssteder.

Disse bestemmelser gjelder for skjenkingen:

- Bevillingshaver er ansvarlig for at skjenking av alkoholholdig drikk foregår på en slik måte at reglene i gjeldende lov og forskrift overholdes, og at alkoholpolitiske hensyn ivaretas.
- Bevillingshaver må påse at det ikke skjenkes alkoholholdig drikk til mindreårige eller synlig berusede personer, og at det ikke skjenkes ut over tillatt skjenketid slik denne er fastsatt i bevillingen.
- For hver bevilling gitt for en enkelt anledning skal det utpekes en styrer og stedfortreder. Disse må ha utvist uklanderlig vandel i forhold til alkohollovgivningen og bestemmelser i annen lovgivning som har sammenheng med alkoholovens formål. Dokumentasjonskravet om bestått kunnskapsprøve i alkoholoven for styrer

og stedfortreder gjelder ikke ved tildeling av bevilling for en enkelt bestemt anledning med mindre det skal kjøpes alkoholholdig drikk engros.

- Skjenking eller utlevering av brennevin til personer under 20 år og skjenking eller utlevering til person under 18 år av annen alkoholholdig drikk, inkludert lettøl og lettvin, må ikke skje.
De samme aldersgrensene gjelder for den som skjenker alkoholholdig drikk.
- Det må påses at gjester ikke nyter medbrakt alkoholvare, og at de ikke tar med seg alkoholvarer når de forlater skjenkelokalet. Bevillingshaver plikter å ha kontroll med all bruk av alkohol i det arrangement bevillingen gjelder for.

Kommunen kan foreta kontroll ved uanmeldt besøk av kommunens kontrollører. Kontrollørene vil forevise legitimasjon utstedt av Porsgrunn kommune, og de kan oppholde seg i skjenkelokalet så lenge dette anses nødvendig for å observere om det finner sted brudd på skjenkebestemmelsene.

KAP. 12 KONTROLLVIRKSOMHETEN

Kontrollører:

Porsgrunn kommune fortsetter å bruke kontrollører på oppdragsavtaler når kontroller skal gjennomføres på salg- og skjenkesteder for alkohol. Som et supplement til dette gis administrasjonen fullmakt til å inngå avtale med et vaktsselskap og evt. andre kommuner for slike kontrollfunksjoner ved behov.

Porsgrunn kommune vil i denne planperioden ha økt fokus på koordinerte kontroller med våre samarbeidspartnere.

Veileder i salg- og skjenkekontroll utgitt av Helsedirektoratet legges til grunn for kontrollvirksomheten i Porsgrunn kommune.

Opplæring:

Kontrollørene skal ha opplæring og kompetanseheving som setter dem i stand til å utøve funksjonen profesjonelt til enhver tid. Rapportskrivning skal ha et særskilt fokus.

Evaluerings av kontrollvirksomheten skjer ved behandling av alkoholpolitisk handlingsplan.

Kapittel 9. (Alkoholoven) Kontroll med salgs- og skjenkebevillinger

§ 9-1. Kommunen har ansvar for kontroll med utøvelsen av kommunal bevilling til skjenking av alkoholholdig drikk, salg av alkoholholdig drikk i gruppe 1 og statlig bevilling etter alkoholoven § 5-3 første ledd, herunder for kontroll med føring av internkontroll etter kapittel 8 i forskriften her.

§ 9-2. Kommunen skal gi nødvendig råd og veiledning til bevillingshaver, styrer og stedfortreder, slik at omsetningen av alkohol kan skje i samsvar med regelverket, og på en slik måte at alkohol politiske og sosiale hensyn ivaretas.

§ 9-3. Kommunen er ansvarlig for at de som skal foreta kontroll ved salgs- og skjenke stedene (kontrollørene) får den nødvendige opplæring for å kunne ivareta sine oppgaver.

§ 9-4. Kontrollen skal særlig omfatte salgs- og skjenketidene, aldersgrensebestemmelsene, og at det ikke selges eller skjenkes til personer

som er åpenbart påvirket av rusmidler. Kommunen skal sikre at kontrollen til enhver tid er rettet mot de forhold som synes hensiktsmessige etter en vurdering av de lokale forhold.

§ 9-5 Kontrollen av salgs- og skjenkesteder kan foregå åpent eller anonymt. Etter utført kontroll skal kontrolløren alltid presentere seg for stedets ansvarshavende og muntlig redegjøre for sitt inntrykk av stedet.

§ 9-6. Skriftlig rapport sendes snarest mulig - og innen en uke - til salgs- eller skjenkestedet med adgang for bevillingshaveren til å uttale seg innen to uker. Rapportene sendes bevillingsmyndigheten. Rapporter fra steder med statlig bevilling skal sendes via kommunal bevillingsmyndighet. Salgs- eller skjenkestedets uttalelse til rapporten skal følge med.

§ 9-7. Salgs- og skjenkestedene skal kontrolleres så ofte som behovet tilsier. Hvert sted skal kontrolleres minst en gang årlig. Kommunen skal årlig utføre minst tre ganger så mange kontroller som de har salgs- og skjenkesteder.

§ 9-8. Innenfor rammen av denne forskrift kan kommunen fastsette nærmere retningslinjer for utøvelsen av kontrollen med salgs- og skjenkestedene.

KAP. 13 Inndragning av bevilling

Alkoholoven § 1-8 Inndragning av salgs- og skjenkebevillinger:

Kommunestyret kan i bevillingsperioden inndra en bevilling for resten av bevillingsperioden, eller for en kortere tid dersom vilkårene i § 1-7b ikke lenger er oppfylt, eller dersom bevillingshaver ikke oppfyller sine forpliktelser etter denne loven eller bestemmelser gitt i medhold av denne. Det samme gjelder ved overtredelser av bestemmelser gitt i eller i medhold av annen lovgivning når bestemmelsene har sammenheng med denne lovs formål.

Ved vurdering av om bevillingen bør inndras, og for hvor lenge, kan det blant annet legges vekt på type overtredelse, overtredelsens grovhet, om bevillingshaveren kan klandres for overtredelsen og hva som er gjort for å rette opp forholdet. Det kan også legges vekt på tidligere praktisering av bevillingen.

En bevilling kan også inndras dersom det skjer gjentatt narkotikaomsetning på skjenkestedet, eller dersom det ved skjenkestedet skjer gjentatt diskriminering av grunner som nevnt i straffeloven § 349a.

En bevilling kan inndras dersom den ikke er benyttet i løpet av det siste året. Departementet gir forskrifter om avgrensning og utfylling av inndragningsadgangen etter dette ledd.

Prikktildelingssystemet

Bestemmelsen i §§ 10-1 til 10-6 innebærer et system for prikktildeling ved brudd på bevillingshavers alkoholrettslige forpliktelser. Reglene innebærer at ulike typer brudd blir tildelt et visst antall prikker og hvor 12 tildelte prikker i løpet av to år vil føre til en standardreaksjon på inndragning i én uke.

Ordningen er obligatorisk, og kommunen er forpliktet til å følge de anvisninger som følger av forskriften.

§ 10-2

Ved overtredelser som nevnt i § 10-3 skal kommunen tildele bevillingshaver et bestemt antall prikker. Likeartede brudd avdekket ved samme kontroll skal anses som ett enkelt brudd.

Dersom bevillingshaver i løpet av en periode på to år er tildelt til sammen 12 prikker, skal kommunestyret inndra bevillingen for et tidsrom på én uke. Dersom det i løpet av toårsperioden blir tildelt fler enn 12 prikker skal kommunestyret øke lengden på inndragningen tilsvarende.

Ved beregning av toårsperioden skal overtredelsestidspunktet legges til grunn. Toårsperioden gjelder uavhengig av om bevillingen er fornyet i løpet av perioden, jf. Alkoholloven § 1-6. Ved overdragelse begynner ny periode på overdragelsestidspunktet, jf. Alkoholloven § 1-10 første ledd.

§ 10-3

Følgende overtredelser fører til tildeling av **åtte** prikker:

- salg, utlevering eller skjenking til person som er under 18 år, jf. Alkoholloven § 1-5 annet ledd.
- brudd på bistandsplikten, jf. § 4-1 annet ledd i denne forskriften
- brudd på kravet om forsvarlig drift, jf. alkoholloven § 3-9 og § 4-7 hindring av kommunal kontroll, jf. alkoholloven § 1-9.

Følgende overtredelser fører til tildeling av **fire** prikker:

- salg og utlevering til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, jf. § 3-1 i denne forskriften, skjenking til person som er eller må antas å bli åpenbart påvirket av rusmidler, jf. § 4-2 første ledd i denne forskriften.
- brudd på salgs-, utleverings- og skjenketidsbestemmelsene, jf. alkoholloven § 3-7 og § 4-4
- skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 til person på 18 eller 19 år, jf. alkoholloven § 1-5 første ledd.
- brudd på alderskravet til den som selger, utleverer eller skjenker alkoholholdig drikk, jf. alkoholloven § 1-5 tredje ledd.

Følgende overtredelser fører til tildeling av **to** prikker:

- det gis adgang til lokalet til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller bevillingshaver sørger ikke for at person som er åpenbart påvirket av rusmidler forlater stedet, jf. § 4-1 i denne forskriften.
- Mangler ved bevillingshavers internkontroll, jf. Alkoholloven §1-9 siste ledd, jf. Kapittel 8 i denne forskriften.
- Manglende levering av omsetningsoppgave innen kommunens frist, jf. Kapittel 6 i denne forskriften
- Manglende betaling av bevillingsgebyr innen kommunens frist, jf. Kapittel 6 i denne forskriften.
- Brudd på krav om styrer og stedfortreder, jf. Alkoholloven §1-7c
- Gjentatt narkotikaomsetning på skjenkestedet, jf. Alkoholloven §1-8 annet ledd
- Gjentatt diskriminering, jf. Alkoholloven §1-8 annet ledd.

Følgende overtredelser fører til tildeling av **én** prikk:

- brudd på kravet om alkoholfrie alternativer, jf. § 4-6 i denne forskriften
- brudd på regler om skjenkemengde, jf. § 4-5 i denne forskriften
- konsum av medbrakt alkoholholdig drikk, jf. § 4-4 i denne forskriften

- gjester medtar alkohol ut av lokalet, jf. § 4-4 i denne forskriften
- brudd på krav om plassering av alkoholholdig drikk på salgssted, jf. § 3-3 i denne forskriften
- brudd på vilkår i bevillingsvedtaket, jf. alkoholloven § 3-2 og § 4-3
- brudd på reklameforbudet, jf. alkoholloven § 9-2, jf. kapittel 14 i denne forskriften
- andre overtredelser som omfattes av alkoholloven § 1-8 første ledd, jf. blant annet alkoholloven § 3-1 sjette ledd, § 4-1 annet ledd, § 8-6, § 8-6a, § 8-12 og § 8-13.

§ 10-4

Dersom det foreligger helt spesielle og svært formidlende omstendigheter, kan kommunen tildele færre prikker for en overtredelse enn det som følger av § 10-3.

Dersom det foreligger svært skjerpene omstendigheter, kan kommunen tildele fler prikker for en overtredelse enn det som følger av § 10-3. Kommunestyret kan ved svært skjerpene omstendigheter også øke lengden på inndragningen utover det som følger av § 10-2, i de alvorligeste tilfellene for resten av bevillingsperioden. Dersom omstendigheter som nevnt i første og annet ledd vektlegges, skal dette begrunnes i særskilte vedtak.

§ 10-5

Der det foreligger grunnlag for prikktildeling, skal kommunen sende ut forhåndsvarsel om tildeling av prikker, jf. Forvaltningsloven § 16.

Kommunestyret fatter enkeltvedtak om tildeling av prikker. Bevillingshaver skal i forbindelse med vedtaket orienteres om mulige konsekvenser ved ytterligere prikktildelinger.

Vedtaket etter annet ledd kan påklages etter forvaltningslovens regler. Der klageretten ikke benyttes, kan tildeling av prikker likevel påklages i forbindelse med klage på senere vedtak om inndragning hvor tildeling av prikker inngår som grunnlag.

§ 10-6

Dersom tildeling av prikker danner grunnlag for inndragning, skal kommunen sende ut forhåndsvarsel om inndragning av bevillingen, jf. Forvaltningsloven § 16.

Kommunestyret fatter enkeltvedtak om inndragning av bevilling på grunnlag av tildeling av prikker.

Kommunen bør iverksette vedtak om inndragning innen fire uker etter vedtaksdato.

§ 10-7

En bevilling kan inndras dersom den ikke er benyttet i løpet av det siste året. Bevillingen kan likevel ikke inndras dersom årsaken til manglende bruk av bevillingen er hindring utenfor bevillingshavers kontroll og som han ikke med rimelighet kunne unngå eller overvinne følgene av. Dette gjelder bare i den utstrekning det kan antas at driften kan gjenopptas innen rimelig tid.

KAP 14. BEVILLINGSGEBYRER

Alkoholoven § 7-1 Bevillingsgebyret:

For bevilling til salg av alkoholholdig drikk med høyst 4,7 volumprosent alkohol og til skjenking av alkoholholdig drikk skal det betales et årlig bevillingsgebyr som beregnes i forhold til forventet omsatt mengde alkoholholdig drikk.

Departementet gir forskrifter om gebyrsatser og innbetaling av gebyret. For bevilling som gjelder skjenking ved en enkelt bestemt anledning og ambulerende bevilling, kan departementet bestemme særskilt gebyrsats. Bevillingsmyndigheten fastsetter gebyret.

Forskrift av 8. juni 2005 kap. 6:

Bevillingsgebyr på kommunal salgsbevilling for alkoholholdig drikk i gruppe 1 og kommunal og statlig bevilling for skjenking av alkoholholdig drikk fastsettes for ett kalenderår om gangen for hver enkelt bevilling på grunnlag av forventet omsatt mengde alkoholholdig drikk.

Bevillingsgebyrene følger de satser som til enhver tid er fastsatt i forskrift fra Helse- og omsorgsdepartementet.

Gebyret skal i første rekke dekke kostnader ved behandling av bevillingssøknaden og kontroll med utøvelsen av bevillingen.

BEVILLINGSGEBYRER

Alminnelig bevilling for en enkelt bestemt anledning med arrangement inntil 500 personer

Kr. 500,- pr. døgn

Alminnelig bevilling for en enkelt bestemt anledning med arrangement fra 500 personer eller mer

Kr. 4800,-

En enkelt bestemt anledning kan strekke seg for inntil 6 dager

Ovennevnte gebyrer vil bli endret i tråd med de til enhver gjeldende satser for bevillingsgebyr fastsatt i forskrift fra Helse- og omsorgsdepartementet.

KAP. 15 DELEGASJONER

Bevillingsmyndigheten kan delegeres i medhold av de ordinære delegasjonsbestemmelsene i kommuneloven.

Bystyret vedtar Porsgrunn kommunes alkoholpolitiske handlingsplan.
Bystyret vedtar forskrifter.

Avgjørelsesmyndighet ved søknader og inndragning av alle bevillinger delegeres til administrasjonen i henhold til de ordinære delegasjonsbestemmelsene i lov av 25. september 1992, nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner.

KAP.16 KLAGEADGANG

Ved klage på enkeltvedtak sendes denne direkte til Fylkesmannen iht. alkohollovens § 1-16 og serveringslovens § 27. Rådmann gis avgjørelsesmyndighet om klagen skal gis oppsettende virkning hvis vedtaket får konsekvenser før rette organ kan behandle klagen.

Alkohollovens § 1-16 Klage:

Kommunens enkeltvedtak etter § 1-8 og Kap 3, 4 og 7 kan påklages til fylkesmannen.

Serveringsloven § 27 Klage:

Kommunens vedtak etter denne lov kan påklages til fylkesmannen.

Fylkesmannen kan prøve om vedtaket er innholdsmessig lovlig, er truffet av rett organ og om det er blitt til på lovlig måte.